

Z A P I S N I K
sa Druge sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 19. februara 2021. godine

Sjednica je počela u 10 časova.

Sjednici je predsjedavao Miodrag Lekić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Slaven Radunović, Milun Zogović, Milo Božović, dr Tamara Vujović, Vladimir Joković, Andrija Nikolić, mr Aleksandra Vuković, mr Predrag Bošković, Nikola Janović, mr Boris Mugoša i mr Ervin Ibrahimović.

U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore, odsutnog člana Odbora prof. dr Branka Radulovića, mijenjala je poslanica dr Branka Bošnjak.

Sjednici su prisustvovali dr Dritan Abazović, potpredsjednik Vlade Crne Gore i Đorđe Radulović, ministar vanjskih poslova.

Takođe, sjednici su prisustvovali službenici Odbora: sekretar Odbora mr Jasmin Bojadžić, savjetnica mr Vanja Čabarkapa i savjetnik Blagota Marunović.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. *Izveštaj o radu Odbora za međunarodne i iseljenike za 2020. godinu;***
- 2. *Plan rada Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu;***
- 3. *Mišljenje Odbora o predlogu za opoziv izvanrednih i opunomoćenih ambasadora na rezidentnoj osnovi - uz zahtjev Predsjednika države.***

Prva tačka dnevnog reda: *Izveštaj o radu Odbora za međunarodne i iseljenike za 2020. godinu;*

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić je na početku sjednice istakao da je Izveštaj o radu Odbora za međunarodne i iseljenike za 2020. godinu dosta precizan, te da je obim obaveza u državi i na međunarodnom planu bio znatno umanjen činjenicom da je prethodnu godinu dominantno obilježila pandemija korona virusa, kao i parlamentarni izbori, nakon kojih je došlo do promjene vlasti što je, takođe, determinisalo određenu dinamiku rada, ne samo u Odboru tj. Skupštini Crne Gore, već i u čitavom svijetu.

Pošto nije bilo zainteresovanih za raspravu po ovoj tački dnevnog reda, predsjednik Odbora je stavio na glasanje Izveštaj o radu Odbora za međunarodne i iseljenike za 2020. godinu, koji je usvojen većinom glasova, sa osam glasova „za“ i četiri „uzdržana“, dok ni jedan poslanik nije bio protiv usvajanja Izveštaja Odbora za prethodnu godinu.

Druga tačka dnevnog reda: *Plan rada Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu;*

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić je naveo da Plan rada Odbora za međunarodne odnose i iseljenike za 2021. godinu ima više uslovni karakter, prije svega zbog pandemije koja i dalje traje. Ukoliko dođe do određenih promjena, dopunićemo predloženi Plan i učiniti ga dinamičnijim, zaključio je Lekić.

Poslanik Andrija Nikolić je istakao da se okvirno upoznao sa sadržajem Plana rada Odbora, te istakao da nije primijetio da je ponovo notirana aktivnost koju je Odbor uspješno realizovao u prethodnom sazivu Parlamenta, a tiče se organizacije Konferencije mladih parlamentaraca Evropske unije i Zapadnog Balkana. Poslanik Nikolić je dodao da je u pitanju odlična inicijativa koja je našim poslanicima poslužila da na najvišem parlamentarnom nivou razgovaraju sa mladim kolegama iz Evropske unije, da razmijene iskustva i u tom pravcu sugerisao da se Konferencija ipak nađe u sadržaju Plana rada za tekuću godinu, imajući u vidu da je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike bio inicijator pomenute ideje. Poslanik Nikolić je, takođe, apostrofirao da nominuje ovu ideju ukoliko postoji raspoloženje da članovi Odbora intervenišu u sadržajnom smislu Plana rada Odbora za 2021.godinu, nakon čega bi naknadno uvidjeli da li će globalni uslovi, u smislu pandemije korona virusa, ponovo dozvoliti organizaciju jednog takvog višestruko važnog događaja.

Poslanik Ervin Ibrahimović je na početku svog izlaganja zahvalio Sekretarijatu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike sa kojim je, kako je naveo, u prošlom sazivu imao zadovoljstvo da saraduje, te ujedno pohvalio kvalitetno odrađivan materijal koji je bio potreban za rad Odbora. U nastavku izlaganja, poslanik Ibrahimović je upitao predsjednika Odbora šta sve podrazumijeva inicijativa iz Plana rada Odbora vezana za organizaciju Parlamenta iseljenika. Kao primjer, poslanik Ibrahimović je naveo da mnoge lokalne samouprave imaju svoje uprave za dijasporu, koje bi trebalo posjetiti, te sugerisao da se ta aktivnost involvira u dinamiku rada Odbora za naredni period. Na sjeveru Crne Gore tri lokalne samouprave imaju uprave za dijasporu sa čijim se predstavnicima kao članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike treba sastati i doprinijeti boljitku njihovog rada. Ujedno će njihovo iskustvo značiti i poslanicima, istakao je poslanik Ibrahimović. Vrlo je važno dati značaj našim ljudima koji žive i stvaraju u Skandinavskim zemljama ali i onima koji žive i stvaraju u Sjedinjenim Američkim Državama, u Čikagu i Njujorku, kako je navedeno u samom Planu Odbora za tekuću godinu, ali prije svega treba znati da je glavnica naše dijaspore u Evropi, tj. u Njemačkoj, Švajcarskoj, Luksemburgu, naveo je poslanik Ibrahimović. Takođe, treba imati na umu da preko pola miliona ljudi žive u Turskoj, da ta zemlja ima vrlo značajan potencijal za našu državu, te da shodno tome, saradnja sa iseljenicima iz Republike Turske treba biti jedna od primarnih aktivnosti za predstojeći period.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić se zahvalio poslaniku Ibrahimoviću na datim sugestijama i naveo da organizacija Parlamenta dijaspore predstavlja težnju da se intenzivira rad sa iseljenicima, da se potencira na direktnom razgovoru sa njima u predloženom formatu, te da se dijaspora uvaži na taj način. Dodatno, Odbor je predložio nešto intenzivniju komunikaciju sa dijasporom u Sjedinjenim Američkim Državama iz razloga što je do sada ta komunikacija bila znatno više razvijena sa evropskim zemljama. Pokušaćemo da dobronamjerne sugestije poslanika Ibrahimovića uvrstimo u Plan rada Odbora, kao i konstruktivan predlog poslanika Nikolića koji se tiče nastavka organizacije Konferencije mladih parlamentaraca Evropske unije i Zapadnog Balkana, sve shodno raspoloživim mogućnostima u ovoj godini, istakao je predsjednik Odbora Miodrag Lekić.

Poslanica dr Branka Bošnjak istakla je da je potrebno znatno više pažnje posvetiti saradnji sa naučnom dijasporom, koja je Crnoj Gori vrlo značajna na mnogim poljima, posebno u procesu evropskih integracija. Trebalo bi uvezati saradnju naših uspješnih ljudi sa univerziteta i naučnih

institucija širom svijeta sa Skupštinom Crne Gore, koji bi mogli održati predavanja u zemlji ili nam pomoći kao eksperti u raznim oblastima kojima se bavimo, a posebno u kontekstu različitih mogućnosti u vidu stipendija i usavršavanja studenata iz Crne Gore, navela je poslanica Bošnjak.

Poslanik Boris Mugoša je saopštio da je činjenica da lokalne samouprave, ukoliko im se pomogne, mogu mnogo brže doći do realizacije određenih bilateralnih projekata, gdje leži ogroman finansijski potencijal, posebno kada govorimo o sredstvima iz IPA fondova. Iz tog razloga, potrebno je pojačati koordinaciju sa parlamentima lokalnih samouprava i odborima za međunarodnu saradnju na lokalnom nivou i na taj način im pomoći sa kontaktima koje mi, kao poslanici posjedujemo.

Poslanik Slaven Radunović je naveo da su Uprava za dijasporu, a posebno diplomatska konzularna predstavništva u inostranstvu radila do sada kao određen vid izbornog štaba Demokratske partije socijalista i shodno tome su svoje funkcionisanje strogo fokusirali na određenu populaciju odakle su mislili da mogu ubirati glasove ili za koju su smatrali da ima određen uticaj na svoje sunarodnike ili rođake u Crnoj Gori. S toga se veliki broj naših ljudi, koje plaća ova država, bavio traganjem za onim članovima naše dijaspore koji su spremni da za avionsku kartu ili sličnu apanažu dođu u Crnu Goru i da podrže prethodnu vlast, istakao je poslanik Radunović. U nastavku izlaganja, poslanik Radunović je izrazio uvjerenje da nova struktura Ministarstva vanjskih poslova, matični Odbor u Skupštini i Uprava za dijasporu neće selektivno saradivati sa iseljenicima iz Crne Gore, navodeći da iz tog razloga očekuje od tri pomenuta tijela tj. institucije da dijasporu više ne posmatraju kao glasačku mašinu, već kao našu braću, rođake i prijatelje s kojima treba da održavamo veze, posebno ekonomske i kulturne, a ne da zloupotrebljavamo određene pravne praznine, koje ćemo, nadam se, vrlo brzo ispraviti.

Poslanica Aleksandra Vuković je istakla da se nada da će nova struktura Odbora za međunarodne odnose i iseljenike služiti kao primjer u okviru kojeg se vodi dijalog i razmjena mišljenja, jer je, kako je navela, u izjavi poslanika Radunovića prepoznala ironiju pa i sarkazam, koji u politici obično nijesu dobronamjerni. To se ogleda u izjavama poslanika Radunovića o dijaspori kao o marionetama, dakle ljudima koji služe kao glasačka mašina, koja navodno iz izbornog štaba DPS-a, odnosno naših DKP-a dobija instrukcije kako će glasati, dodala je Vuković, navodeći da se takvom izjavom ne šalje dobra poruka o našim iseljenicima. Za poslanika Radunovića postoji navodno privilegovana i superiorna dijaspora, u kojoj je našim iseljenicima u Republici Srbiji danas onemogućeno da se izjašnjavaju nacionalno kao Crnogorci, čemu u prilog ide zvanična informacija da je broj Crnogoraca upravo u Srbiji u velikoj mjeri smanjen.

Takođe, poslanica Vuković je u polemici sa poslanikom Radunovićem navela, da je dr Sanja Damjanović, svojim primjerom najbolji pokazatelj kako naučna dijaspora, koju je pominjala koleginica Bošnjak, patriotski doprinosi znanjem crnogorskoj zajednici. Vrativši se u svoj grad, Nikšić, gđa Damjanović vrlo hrabro stavlja krst na svoja ženska pleća, dodatno znajući što joj sve neće pripremiti portali podobni DF-u i dijaspori koju DF favorizuje. Upravo su mediji dijaspore, koje sadašnja vlast favorizuje, učinili medijsku scenu Crne Gore veoma upitnom u kvalitativnom smislu, te je u tom pravcu, poslanica Vuković, izrazila nadu da će gospodin Radunović uraditi sve što je u njegovoj moći da se pomenuta praksa promijeni.

Poslanik Radunović je naveo da je sarkazam upravo način kojim se najbolje razumiju određene poruke koje se šalju ka javnosti. Kada je u pitanju gospođa Damjanović, kao neko ko povremeno živi u Crnoj Gori i ko nije utemeljen u nikšićkoj svakodnevnici, ona je morala prihvatiti da nosi krst koji je pomenula poslanica Vuković, jer niko od Nikšićana iz Demokratske partije socijalista, koji žive upravo u tom gradu, nije smio prihvatiti da stane na čelo liste, saopštio je poslanik Radunović.

Poslanica Vuković je kao komentar na izjavu poslanika Radunovića, koji je kazao da je Sanja Damjanović morala da ponese krst, saopštila da je gđa Damjanović prije svega intelektuala, nezavisna, prozorljiva i pametna žena i ujedno zamolila poslanika Radunovića da ne potcjenjuje ženski aktivizam i žensko bavljenje politikom na način što će govoriti da je neko nešto morao.

Dodatno, Vuković je navela da je svojom diskusijom poslanik Radunović pokazao kako se u stvari odnosi prema dijaspori, potvrđujući da je ona za njega jedan objekat, dakle da su to ljudi koji su objekti za manipulisanje. Poslanica Vuković je u nastavku komentara navela da znajući da je politika DF-a nastavljac politike iz 1918. godine, danas ništa ne bismo znali o nepravilnostima Crne Gore u tom periodu, jer upravo je ta dijaspora omogućila da se nevolje Crne Gore u kojima se ona i dan danas nalazi ipak saznaju negdje drugo širom svijeta i budu ubjedljivo predstavljene na međunarodnim adresama. Hvala toj i takvoj dijaspori bila ona bošnjačka, muslimanska, srpska, crnogorska, albanska, romska ili hrvatska, zaključila je poslanica Vuković.

Miodrag Lekić se zahvalio poslanici Vuković kao i poslaniku Radunoviću koji odustajanjem od svoje replike, doprinesi efikasnosti rada Odbora i dao riječ poslaniku Ibrahimoviću.

Poslanik Ibrahimović je kazao da poslanici moraju biti pažljiviji kada etiketiraju ljude po kojem osnovu glasaju, te da se kao predstavnici naroda trebamo više usredsrediti da naši iseljenici u što većoj mjeri investiraju u našu državu. Matični Odbor za međunarodne odnose i iseljenike ne treba da se odriče ni svojih građana a ni svoje dijaspore, ujedno se ne plašeći glasa svih građana, odnosno dijaspore, zaključio je poslanik Ibrahimović.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić je kazao da je bilo veoma kvalitetnih sugestija koji će biti involvirane u Plan rada Odbora, te pošto više nije bilo zainteresovanih za raspravu po ovoj tački dnevnog reda, predsjednik Odbora je stavio na glasanje Plan rada Odbora za međunarodne i iseljenike za 2021. godinu, koji je usvojen jednoglasno, sa osam glasova „za“.

Treća tačka dnevnog reda: *Mišljenje Odbora o predlogu za opoziv izvanrednih i opunomoćenih ambasadora na rezidentnoj osnovi - uz zahtjev Predsjednika države.*

Predsjednik Odbora je povodom treće tačke dnevnog reda naglasio da ovu materiju po prvi put raspravljamo u Odboru na javan način, te da Odbor do sada nije davao mišljenje za opoziv, već mišljenje za imenovanja ambasadora. Ustav, kao najviši pravni i politički akt, definiše da predlog za imenovanje ambasadora daje Vlada, nakon čega Odbor daje mišljenje, te da Predsjednik države postavlja i opoziva ambasadore, istakao je Lekić. Takođe, u Zakonu o vanjskim poslovima ne postoji odredba da Odbor za međunarodne odnose i iseljenike učestvuje u opozivu ambasadora. Dodatno, Poslovnik Skupštine, do nedavnih promjena, takođe, nije predviđao odredbu da Odbor daje mišljenje na opoziv ambasadora, saopštio je predsjednik Odbora Miodrag Lekić. Takođe, predsjednik Odbora je predložio da prisutni poslanici podrže predlog Vlade i dogovor koji je postignut u kohabitacionoj atmosferi između potpredsjednika Vlade, ministra unutrašnjih poslova i Predsjednika države.

Poslanik Ibrahimović je istakao da je trenutna situacija po ovom pitanju dovoljno štetila ugledu i imidžu Crne Gore na međunarodnom planu i ujedno predložio predstavnicima Vlade i članovima Odbora da treća tačka dnevnog reda Druge sjednice Odbora, bude nastavljena bez predstavnika medija, zbog njene osjetljivosti.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić se zahvalio na prijedlogu poslaniku Ibrahimoviću i istako da ne prihvata sugestiju, iz razloga što se zalaže da mediji ostanu jer je ranije Odbor donio takvu kvalitativnu novinu.

Poslanik Nikola Janović je na početku svog izlaganja upitao ministra vanjskih poslova g. Radulovića, koje su to greške ambasadora od kojih se traži opoziv s obzirom na to da su u prethodnom periodu svi ključni vanjsko-politički rezultati naše države ostvareni, kao što su ulazak u NATO, otvaranje svih poglavlja prema Evropskoj uniji, razvijanje dobrosusjedske i regionalne saradnje i tako dalje. Poslanik Janović je podsjetio ministra Radulovića da je saopštio da je zbog pozitivne reakcije javnosti, na osnovu njegovog prijedloga za opoziv ambasadora, zaključio da se radi o ispravnoj odluci, te ga je u tom svjetlu upitao da li se vanjska politika Crne Gore vodi mjerenjem lajkova na društvenim mrežama ili je ipak potreban mnogo ozbiljniji pristup. Takođe, poslanik Janović je upitao ministra Radulovića da detaljnije objasni poslanicima i javnosti kako se brane državni interesi s obzirom na to da se pale crnogorske zastave u našoj državi i van nje, a da na to nema adekvatnog odgovora, da ministar saopšti svoje viđenje na nedavnu situaciju kada je ambasador druge države dijelio lekcije po pitanju Mojkovačke bitke i Podgoričke skupštine, te ga upitao kako komentariše brutalno miješanje druge države preko njihovih medija sa nacionalnom frekvencijom, konkretno na primjeru lokalnih izbora u Nikšiću.

Poslanik Slaven Radunović je zamolio predstavnike Vlade da saopšte šta podrazumijeva predmetni džentlmenski dogovor, kako bi se poslanici mogli adekvatno izjasniti o njemu, to jeste da li taj sporazum podrazumijeva безусловni opoziv ili postoje određeni uslovi, kako poslanici ne bi došli u situaciju da prihvate mišljenje i time konstatuju da je sve u skladu sa sporazumom za koji, kako navodi, članovi Odbora ne znaju šta u konačnom predstavlja.

Poslanik Andrija Nikolić je dao kratko pojašnjenje zašto Odbor za međunarodne odnose i iseljenike u prethodnom periodu nije razmatrao mišljenja o opozivu ambasadora. Razlog tome jeste, zato što su opozivi do sada nastupali tragom određenih redovnih okolnosti, kao što je završetak mandata ambasadora, sticanjem uslova za penziju, u svakom slučaju redovnim okolnostima. Poslanik Nikolić je istakao da je logično da Predsjednik države zatraži mišljenje Odbora imajući u vidu kampanju koja je nastupila prethodno, uoči same odluke koju je Vlada donijela. Takođe, Nikolić je dodao da sjednicama Odbora mogu prisustvovati predstavnici Vlade, ministar, potpredsjednik ili premijer, naučni radnici, ljudi koji su potrebni za davanje određenih tumačenja iz domena struke, a to pravo nije naravno ostavljeno Predsjedniku države koji poštuje Ustav i zakone i skladno ustavnoj proceduri očekuje mišljenje Odbora o opozivu.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić istakao je da uvažava mišljenja poslanika Nikolića, ali da smatra da u Ustavu Crne Gore ne piše da Odbor daje mišljenje kada se stvari iskomplikuju, to jeste kada dobiju određenu zamršenost ovog tipa, već Ustav navodi da Odbor jednostavno daje mišljenje.

Potpredsjednik Vlade dr Dritan Abazović je na početku svog izlaganja naveo da nedostatak demokratske tradicije u Crnoj Gori našu državu uvodi u situaciju da iz svakog problema želimo stvoriti mnogo veći problem nego što on zaista jeste. Potpredsjednik Abazović je istakao da razumije da je Demokratska partija socijalista ostala u manjini i da se sada želi na određen način, kroz funkciju Predsjednika države, nametnuti kao neko ko i dalje misli da može da vuče konce i donosi odluke. Sadašnja Vlada želi da kohabitacija funkcioniše, naveo je Abazović, uz napomenu da će Vlada voditi vanjsku politiku Crne Gore zajedno sa većinom koju čine u Skupštini Crne Gore.

Sve što se dešava proteklih dana jeste pokušaj otpora neodgovornih ljudi da se nanese šteta Crnoj Gori, te da se nanese šteta Vladi Crne Gore i vladajućoj većini, dodao je Abazović. Promjena vlasti podrazumijeva promjenu određenih pozicija, i to je najnormalniji proces u svim državama Evrope i svijeta. Bilo je potrebno odmah nakon sastanka sa Predsjednikom države, sa kojeg smo ministar Radulović i ja izašli zadovoljni, organizovati sjednicu Odbora, kako se ne bi prolongirala ova situacija. U svakom slučaju, odluke se moraju poštovati i ko ne drži riječ vjerujem da će snositi i

političke konsekvence, bez obzira na našu zahvalnost što su neki ambasadori možda radili dobro, ali s druge strane nismo zadovoljni zbog određenih postupaka poznatih javnosti. Vlada i parlamentarna većina će naći odgovore i ako možda nisam zadovoljan brzinom i dinamikom ovog procesa, te iz tog razloga razumijem da građani imaju određenu nestrpljivost vezano za neke odluke, naglasio je potpredsjednik Vlade Dritan Abazović.

Ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović istako je da će kao prvi čovjek crnogorske diplomatije i kao nepolitička ličnost, vršiti svoju dužnost po principu pravednosti, bez obzira na nacionalni ili politički predznak građana, sa ciljem da bi svi imali jednak status. Takođe, ministar Radulović se osvrnuo na meritum stvari navodeći da je Predsjednik Crne Gore g. Đukanović tražio obrazloženje, te da je isto dobio. Nakon zajedničkog sastanka, između ministra vanjskih poslova, Predsjednika države i potpredsjednika Vlade, u konstruktivnoj atmosferi, donešeni su zaključci koji će dovesti do prevazilaženja predmetne krize, naveo je ministar Radulović. U pomenutom procesu se ne radi o revenšizmu, već o povlačenju jednog broja karijernih i skoro potpunog opoziva nekarijernih, odnosno političkih imenovanja. Ambasadori o kojima je riječ nijesu smijenjeni zbog toga što su se zalagali za EU, NATO ili dobru regionalnu saradnju, već zato što postoji potpuno logična reakcija bilo koje vlasti da nakon izbora sama definiše i vodi svoju vanjsku politiku, sa ljudima od povjerenja, ujedno ne mijenjajući dosadašnje strateške kurseve Crne Gore, a to su ulazak u EU, odlična regionalna saradnja itd.

Ministar Radulović je, takođe, istakao da je važno da Odbor daje mišljenja na opoziv ambasadora, te da je dobro da bude u skladu sa onim što je predsjedavajući Lekić saopštio, a to je sada na Skupštini tj. Odboru da utvrdi da li će ovo biti praksa ili je sadašnji slučaj određeni sui generis. Kao odgovor na komentar poslanika Janovića, ministar Radulović je kazao da su neki od ambasadora napravili povredu službene dužnosti, prije svega svojim ponašanjem. Dakle, Zakonom o vanjskim poslovima teža povreda službene dužnosti smatra se, između ostalog, davanje izjava i saopštenja bez odobrenja ministra, što je kako i sami znate, već urađeno više puta, što i nije u skladu sa diplomatskim pravilima. Zakon o vanjskim poslovima je jasan i on govori da ambasadori za svoj rad odgovaraju direktno i neposredno nadređenom, tj ministru vanjskih poslova, naveo je Radulović, dodajući da situacija koja je aktuelna posljednjih dana pravi šou od diplomatije, što je nedopustivo.

Ministar Radulović je na kraju svog izlaganja istakao da se Crna Gora nakon 30. avgusta 2020. godine, suočava sa brojnim problemima te da diplomatija ipak nije najveći izazov, te prema tome izrazio uvjerenje da bi se kao društvo trebali okrenuti rješavanju određenih gorućih pitanja, a da prepustimo Vladi da vodi vanjsku politiku.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić je dodao da će se zalagati da se uvrsti kriterijum medicinskog pregleda za kandidate za ambasadore, uz napomenu da se takav, konstruktivan predlog i praksa sprovodi na mnogo nižim nivoima.

Poslanik Milun Zogović je napomenuo da Koalicija za budućnost Crne Gore, kao glavna mašina promjena u Crnoj Gori, neće dozvoliti da ne budu opozvani ambasadori, ali ne ambasadori države Crne Gore, već ambasadori koji su bili diplomatski predstavnici Demokratske partije socijalista i predsjednika DPS-a g. Mila Đukanovića, koji su svojim ponašanjem tu konstataciju i potvrdili. Država Crna Gora prisustvuje jednom neviđenom fenomenu u politici i u teoriji politike, dodao je poslanik Zogović, navodeći da nije legitimno da neko nakon gubitka izbora želi da pravi opstrukciju, dokazujući da se srodio s tim funkcijama i da su te funkcije stečeno pravo koje je doživotno. Sama zakonska regulativa u pojedinim djelovima omogućava funkcionerima bivšeg režima da, na žalost, prirodna smrt bude jedini povod za razrješenje funkcionera koji se nalaze na

određenim odgovornim političkim funkcijama na koje su imenovani nakon izražene volje građana na izborima, istakao je Zogović.

Poslanik Predrag Bošković je kazao da je Ustavom definisano da Predsjednik Crne Gore postavlja i opoziva ambasadore, te da se shodno tome, svakako ne slaže sa ministrom Radulovićem da je isključivo pravo Vlade da vodi vanjsku politiku, čak naprotiv. I te kako je pravo Predsjednika države da vodi vanjsku politiku države na čijem je čelu, dodao je poslanik Bošković. Dodatno, članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike dobili su predloge koje je Vlada potpisala, tj. predsjednik Vlade prof. dr Zdravko Krivokapić, gdje jedino u slučaju ambasadora dr Šegrta postoji šturo obrazloženje, istakao je Bošković, dodajući da u svim ostalima slučajevima apsolutno ne postoji nikakvo obrazloženje.

Poslanik Bošković je, takođe, istako da je saglasan sa ministrom Radulovićem koji je naveo da nije primjereno da Ministarstvo vanjskih poslova reaguje na bilo čije istupanje ko nije nosilac određenih zvaničnih funkcija, misleći na historičara Aleksandra Rakovića, državljanina druge države, koji svojim stavovima ugrožava ili unižava državu na koju se dotična izjava odnosi, ali da s druge strane nije saglasan sa nereagovanje diplomatije Crne Gore na izjave Predsjednika Republike Srbije Aleksandra Vučića koji kaže da je dinastija Vojislavljevića srpska dinastija, što nije slučaj. Bošković je, takođe, izrazio uvjerenje da se nijesu stekli uslovi da Odbor da pozitivno mišljenje o opozivu ambasadora.

Poslanik Slaven Radunović je naveo da nikada, nijedan ambasador jedne zemlje, pa i kod onih sa mnogo starijom diplomatskom praksom i demokratskom tradicijom, nije radio ovo što rade pojedini crnogorski ambasadori koji žele da pokažu lojalnost doskorašnjem šefu režima. Poslanik Radunović je upitao potpredsjednika Abazovića, koji je ujedno zadužen i za bezbjednosni sektor, da li je događaj u Rimu i mijenjanje brave, to jeste onemogućavanje korišćenja teritorije Crne Gore predviđene za ambasadu, u stvari krivično djelo. S druge strane, postoji više ljudi tj. crnogorskih diplomata koji ne zaslužuju bilo kakvu posebnu kritiku, navodi poslanik Radunović, dodajući da su takvi pojedinci radili svoj posao na način kako su mislili da treba zastupati stavove Vlade koja je tada bila na vlasti i koja ih je postavila na te funkcije.

Poslanik Boris Mugoša je kazao da je tačno da Vlada vodi unutrašnju i vansjku politiku, ali da to radi na osnovu zakona koje donosi Parlament, te se iz tog razloga zaključuje da to nije njeno isključivo pravo. Činjenicom da Vlada u operativnom smislu vodi unutrašnju i vanjsku politiku, a da Predsjednik države predstavlja zemlju u inostranstvu, možemo zaključiti da je i on u tom domenu učesnik u vanskoj politici, što implicira da Vlada ne može da postavlja i opoziva ambasadore bez Predsjednika Crne Gore, niti s druge strane Predsjednik države može da opoziva ambasadore i bira iste bez predloga Vlade, navodi poslanik Mugoša. Predsjednik Crne Gore je institucija a ne pojedinac i to trebamo da shvatimo konačno, dodao je Mugoša, navodeći da funkcija Predsjednika nema formalni karakter, zato što on ne potpisuje nego donosi ukaz, jer je to konstitutivni karakter i to je njegova ustavna nadležnost da donosi ukaz. Poslanik Mugoša je istakao da se uobičajeno ambasadori pozivaju na konsultacije ukoliko postoje određena zaoštavanja odnosa sa zemljom domaćina ili ukoliko je došlo do nekih promjena u vanskoj politici, i upitao ministra Radulovića zašto se mjesec dana od kako su pozvani na konsultacije nije obavio razgovor sa nekim ambasadorima.

Ministar Radulović je naveo da je svaki ambasador vraćen u skladu sa Zakonom o vanjskim poslovima, nakon održanih konsultacija 18. januara tekuće godine. Takođe, kao komentar na konstataciju poslanika Mugoše da se konsultacije sa ambasadorima organizuju samo ukoliko dođe do zaoštavanja sa drugom državom i slično, ministar Radulović je naveo da je u pitanju legitima praksa, koja se dešava jednom godišnje, u nekim državama jednom u dvije godine. Ministar

Radulović je, takođe, upitao prisutne članove Odbora za međunarodne odnose da mu saopšte koja formalno-pravna procedura nije ispoštovana u procesu opoziva ambasadora, imajući u vidu da je Ministarstvo vanjskih predložilo opoziv, da je nakon toga Vlada usvojila opoziv i dala isti Predsjedniku države na potpis.

Poslanica Branka Bošnjak je apostrofirala da je određen broj ambasadora koji sada predstavljaju državu, trebalo i ranije vratiti zbog bahatog odnosa i ponašanja tokom samog službovanja u inostrantvu, znajući da ih je i Državna revizorska institucija, takođe, optužila da su nenamjenski trošili sredstva, znajući da neki godina nijesu prijavljivalu svoju imovinu, te znajući aferu sa narkoticima i sl. Dodatno, važno je napomenuti da među tim ambasadorima ima i časnih ljudi koji su profesionalno obavljali svoju diplomatsku dužnost. Poslanica Bošnjak je, takođe, navela da sadašnja vlast mora strogo voditi računa, koga šalje kao predstavnika države, da ta osoba mora znati makar jedan strani jezik, po mogućnosti jezik države domaćina i obavezno engleski jezik, te da mora voditi računa koliko karijernih a koliko političkih pojedinaca šalje u diplomatske misije. Bošnjak je izazila očekivanje da će se Zakon o vanjskim poslovima promijeniti, kako ne bi dolazili, kao što je bio slučaj sada, do pravnog galimatijasa, tj. do određenih pravnih nejasnoća koje komplikuju situaciju, što je sada slučaj.

Poslanik Andrija Nikolić okarakterisao je kao odgovoran čin Predsjednika Crne Gore da u prvom navratu ne potpiše ukaz o opozivu ambasadora, što je u funkciji zaštite međunarodnog ugleda Crne Gore. Kako je naveo, čelni ljudi Vlade Crne Gore, pokušaj da diskredituju diplomatske predstavnike sopstvene države nijesu dokumentovali dokazima. U nastavku izlaganja, Nikolić je istakao da je šef Odbora za evropske integracije Bundestaga stao u zaštitu diplomatskog predstavnika Crne Gore u Njemačkoj, zbog ocjena koje je o tom ambasadoru izrekla Vlada njegove zemlje. Narušavanje međunarodne reputacije države od strane sopstvenih zvaničnika je, kako je kazao, loša namjera ali i nekompetentnost. Nikolić je apostrofirao da je prekršena formalna procedura, te da je Vlada Crne Gore iako nije sačekala da Predsjednik potpiše ukaz o opozivu ambasadora, obavijestila države prijema da su ambasadori opozvani.

Poslanik Radunović, kazao je da je reakcija predsjednika Odbora za evropske integracije Bundestaga bazirana na privatnoj relaciji, te da se ne radi o diplomatskom potezu. Takođe, dodao je da se ambasadorica Kuliš u Ambasadi bavila i obavještajnim radom, što nije prihvatljivo za diplomatu tog nivoa.

U komentaru na tvrdnje da Vlada stvara negativan imidž Crne Gore, potpredsjednik Vlade Abazović kazao je da se to isključivo može pripisati ljudima koji su bili ambasadori prethodne vlasti. Na konstataciju poslanika Nikolića da aktuelna Vlada nema dokaze za diskreditaciju ambasadora, Abazović se pozvao na depeše, te dodao da je neprimjereno da ambasador dodjeljuje Vladi atribute koji nijesu u funkciji poštovanja države iz koje je došao. U komentaru na tvrdnje da nije ispoštovana procedura, Abazović se pozvao na navode iz saopštenja Ministarstva vanjskih poslova u kojem piše da je ambasadorima naloženo da predaju dužnost, a da će opoziv formalno stupiti na snagu potpisom Predsjednika Crne Gore.

Poslanica Aleksandra Vuković apostrofirala je da je Ustav najviši pravni akt jedne države, koji se mora poštovati, te da Predsjednik države postavlja i opoziva ambasadore, a Vlada ih predlaže. Istakla je da diplomatija podrazumijeva umjerenost a ne senzacionalizam, čemu je, kako je kazala, sklon potpredsjednik Vlade.

Poslanik Andrija Nikolić kazao je da želi uvid u dokaze navoda da su ambasadori ugrozili interese Crne Gore.

Poslanik Vladimir Joković istakao je da je prirodno da Vlada mijenja ambasadore koji će predstavljati politiku te Vlade u inostranstvu, te dodao da smo posljednjih dana svjedoci neprimjerenog ponašanja određenih ambasadora.

Poslanica Tamara Vujović kazala je da postoje određene pravne praznine kada je riječ o Ustavu kao i Zakonu o vanjskim poslovima, što je dovelo do situacije da je sredinom decembra prvi put izrečen predlog za opoziv osam ambasadora, a tek sredinom februara matični odbor iskazuje svoje mišljenje. Poslanica je, takođe, dodala da nema ničeg revolucionarnog u tome što nova Vlada pokušava da autentičnije predstavi svoju buduću vanjsku politiku.

Poslanik Ervin Ibrahimović je istakao da je ugrožen imidž naše diplomatije na međunarodnom planu, te da treba uložiti napore da se načinjena šteta dodatno ne produbljuje. Konstatovao je da ne bi bilo dobro da aktuelna situacija potraje, ukazujući da nije praksa da se duže od dvije nedjelje obavljaju konsultacije. Uputio je pitanje ministru vanjskih poslova na koji način planira da zamijeni osam ambasadora, te koji je plan za jačanje kadra s obzirom da nema Diplomatske akademije i usavršavanja.

Poslanik Boris Mugoša naglasio je da praksa nije da ambasadori koji su pozvani na konsultacije ostanu mjesec dana u zemlji. Takođe, uputio je pitanje ministru vanjskih poslova kakvu su konkretnu štetu po državu napravili ambasadori, te kakav će njihov status biti u narednom periodu.

Ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović kazao je da Diplomatska akademija Crne Gore postoji desetak godina, ima sporazume sa brojnim diplomatskim akademijama na svijetu za obuku kadra, te da Ministarstvo vanjskih poslova radi na obuci diplomata. Na pitanje o budućem statusu diplomatskih predstavnika kojima je naloženo da predaju dužnost, ministar Radulović je naveo da jedan broj ambasadora nijesu karijerne diplomate te da sa njihovim opozivom prestaje i njihov rad u Ministarstvu. Takođe, istakao je da postoji adekvatan kadar koji će doći na mjesto ambasadora koji budu opozvani, te da je riječ o stručnim ljudima koji su preko deset godina u diplomatiji i poznaju više od dva strana jezika.

Poslanik Andrija Nikolić postavio je pitanje predstavnicima Vlade da li su spremni da snose odgovornost i podnesu ostavku ukoliko se dokaže da su verbalne note poslate državama kod kojih su ambasadori akreditovani i prije nego što su opozvani, odnosno prije nego je šef države potpisao ukaz o opozivu.

Potpredsjednik Vlade Abazović naglasio je da je prethodno pročitanim navodima iz saopštenja Ministarstva vanjskih poslova negirao nepoštovanje procedure.

Predsjednik Odbora Miodrag Lekić u zaključnom dijelu kazao je da je i Predsjednik države, blokirajući proces, otvorio prostor za razne spekulacije i tumačenja. Podsjetio je da je 2003. godine povučeno 19 ambasadora i pet konzula bez obrazloženja, odlukom Mila Đukanovića, tada predsjednika Vlade, dok sada postoji hipersenzitivnost kada je riječ o obrazlaganju aktuelnog zahtjeva za opoziv diplomatskih predstavnika. Lekić je istakao da Odbor nema uvid u tačne domašaje rada ambasadora, te stoga taj dio treba prepustiti Vladi koja sistematski prati njihov rad. Takođe, Lekić je predložio da povodom opoziva ambasadora Odbor da mišljenje kojim se podržava odluka Vlade od 17. decembra 2020. godine i 14. januara 2021. godine.

Zaključak je usvojen većinom glasova, sa šest glasova „za“ i tri glasa „protiv“.

Za opoziv ambasadorke i ambasadora: Vere Kuliš, akreditovane za Saveznu Republiku Njemačku sa sjedištem u Berlinu, Sanje Vlahović, akreditovane za Republiku Italiju sa sjedištem u Rimu,

Miodraga Vlahovića, akreditovanog za Svetu Stolicu i Suvereni viteški malteški red sa sjedištem u Rimu, Tarzana Miloševića, akreditovanog za Republiku Srbiju sa sjedištem u Beogradu, Darka Pajovića, akreditovanog za Narodnu Republiku Kinu sa sjedištem u Pekingu, šest poslanika glasalo je „za“, dok su tri poslanika glasala „protiv“.

Za opoziv ambasadorke Duške Jeknić, akreditovane za Ujedinjene Arapske Emirate sa sjedištem u Abu Dabiju, šest poslanika glasalo je „za“, dok su dva poslanika glasala „protiv“.

Za opoziv ambasadora Obrada Miša Stanišića, akreditovanog za Bosnu i Hercegovinu sa sjedištem u Sarajevu, pet poslanika glasalo je „za“, dok su tri poslanika glasala „protiv“.

Za opoziv ambasadora Budimira Šegrta akreditovanog za Republiku Poljsku sa sjedištem u Varšavi šest poslanika je glasalo „za“, dok su tri poslanika bila „uzdržana“.

Na kraju sjednice, predsjednik Odbora je konstatovao da će mišljenje Odbora za međunarodne odnose i iseljenike o opozivu osam ambasadora biti dostavljeno Predsjedniku Crne Gore u najkraćem roku.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 14:30 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Miodrag Lekić